

Meppel, voorbeeld van moderne geboortezorg

In juni 2012 werd hier verslag gedaan van verloskundige ontwikkelingen in onder andere Meppel. De maatschap gynaecologie van het ziekenhuis Meppel ging fuseren met die van Zwolle^[1]. Kort en goed: het bracht een hoop discussie en tumult te weeg, de verloskundigen van de kring Meppel en De Wolden waren faliekant tegen en zij niet alleen, maar de gynaecologische maatschappen fuseerden eigenmachtig en de geboortezorg trok aan het korst eind: Meppel ging dicht voor bevallingen.

Op 17 april jongstleden opende Verloskundig Centrum Meppel en de Wolden officieel de deuren van haar nieuwe behuizing die gedeeld wordt met De Kraamvogel en een aantal andere partijen die zich inzetten voor geboortezorg. Samen lanceren zij een nieuw zorgconcept. Dit zorgconcept omvat alle planbare zorg voor zwangeren. Vandaar de naam van het centrum: 'Rondom Geboortezorg'. Uniek is dat de gynaecologen uit ziekenhuis Hoogeveen er op donderdagmiddag spreekuur houden. Hiermee biedt deze eerstelijns praktijk als eerste in Nederland tweedelijns zorg aan vanuit een eerstelijns centrum.

Andere deelnemers aan Rondom Geboortezorg zijn een therapeut Mensendieck, een bekkenspecialist en een borstvoedingsdeskundige. Ook de echospecialisten van

De kinderen ontrolden vanaf het dakterras het nieuwe logo, daartoe aangespoord door prof. dr. Koos van der Velden.

echocentrum Enzo (onderdeel van de verloskundige coöperatie Zwolle e.o.) participeren. Tenslotte zorgt GGZ-instelling Indigo dat zwangere vrouwen met psychische klachten gemakkelijk kunnen worden doorverwezen.

Op elke onderzoekskamer hangt een variant van deze foto. Zodat de zwangere en haar partner kunnen zien wie ze al kennen, wie ze nog niet gezien hebben en als ze de naam vergeten zijn, kunnen aanwijzen bij wie zij de laatste controle had: 'haar ken ik al...'

Integrale zorg is beste zorg

Professor dr. Koos van der Velden, hoogleraar public health en bekend als voorzitter van de stuurgroep Zwangerschap en Geboorte, verricht de openingshandeling. In zijn toespraak zegt hij onder meer het volgende. "Ik wil u wel verklappen dat integrale zorg de beste zorg is die we hebben. Dat is wetenschappelijk bewezen. Belangrijk daarbij is dat alle partijen die betrokken zijn bij de geboortezorg goed met elkaar communiceren en hetzelfde doel nastreven."

Van der Velden vindt 'Meppel' een belangrijk voorbeeld van deze integrale zorg. De kracht zit hem hierin: "...het idee voor de samenwerking is ontstaan op de werkvloer. Dat maakt ideeën sterk en duurzaam. Het zijn de professionals zelf die het samen ontwikkeld hebben. In het advies van De Stuurgroep Zwangerschap en geboorte staat dat de zorg voor moeder en kind centraal dient te staan. "Al het andere is secundair," zegt Van der Velden vanuit zijn public health visie. "Het gaat primair het welzijn van moeder en kind. Heel veel problemen rondom zwangerschap en geboorte zijn te herleiden tot sociale, tot maatschappelijke problemen. Ongezonde leefgewoontes, geen partner hebben, soms geen huis, vaak geen geld. Deze problemen zijn veelal groter dan de medische problemen die zwangeren hebben. We komen dan misschien langzaam uit een economische recessie, maar we zitten nog altijd diep in een sociale recessie. Onze kwaliteit van leven is de laatste tien jaar sterk achteruitgegaan." Van der Velden licht toe dat het belangrijk is te beseffen dat wat zich in de kleinere

© Carollien Koetsier, Meppel

prof. dr. Koos van der Velden: "...het idee voor deze vorm van samenwerken is ontstaan op de werkvloer; dat maakt het krachtig en duurzaam."

gemeenten en dorpen afspeelt lang niet altijd zichtbaar is in statistieken. Wie goed kijkt, kan zien dat problemen in dorpen soms groter zijn dan in de grote stad. Om daar een rem op te zetten, sterker nog: om die situatie te verbeteren is goed georganiseerde wijk- en buurtzorg nodig. Eerstelijns zorg speelt daarin een belangrijke rol.

"Wat wij hier vandaag vieren, wat hier gebeurt, is een antwoord op die vraag naar verbetering van de kwaliteit van leven. Juist door de samenwerking met al deze disciplines rondom geboortezorg kan dit centrum een voorbeeldfunctie vervullen. Centra als dit zijn dus heel belangrijk, want zij staan dicht bij de zwangere, dicht bij moeder en kind. Ik ben van mening dat minstens tachtig procent van alle zorg in de buurt geleverd kan worden en dat slechts een heel klein deel van de cliënten of patiënten naar het ziekenhuis hoeft.

Van der Velden vindt 'Meppel' niet alleen een moedig, maar ook een zeer doordacht initiatief. Maar hij had ook een waarschuwing uit de geschiedenis. Niccolò Machiavelli (1469-1527) wist het al: niets is moeilijker, niets is ongewisser dan de introductie van vernieuwingen binnen een bestaand systeem. Daarom is het belangrijk dat er inzicht ontstaat in de processen die zich hier gaan afspelen en dat deze kennis gedeeld wordt met anderen. Daarom is het verzamelen en interpreteren van praktijkgegevens belangrijk, is onderzoek belangrijk. En hij eindigde met: "Heb geduld met anderen en geloof in jezelf en in het traject dat je bent ingegaan. Geloof in jezelf en in je partners brengt jullie samen heel ver." ■

[1] Thema concentratie acute verloskundige zorg. Tijdschrift voor Verloskundigen; juni 2012: 17-26.

In de hal van het nieuwe verloskundig centrum staat dit prachtige beeld